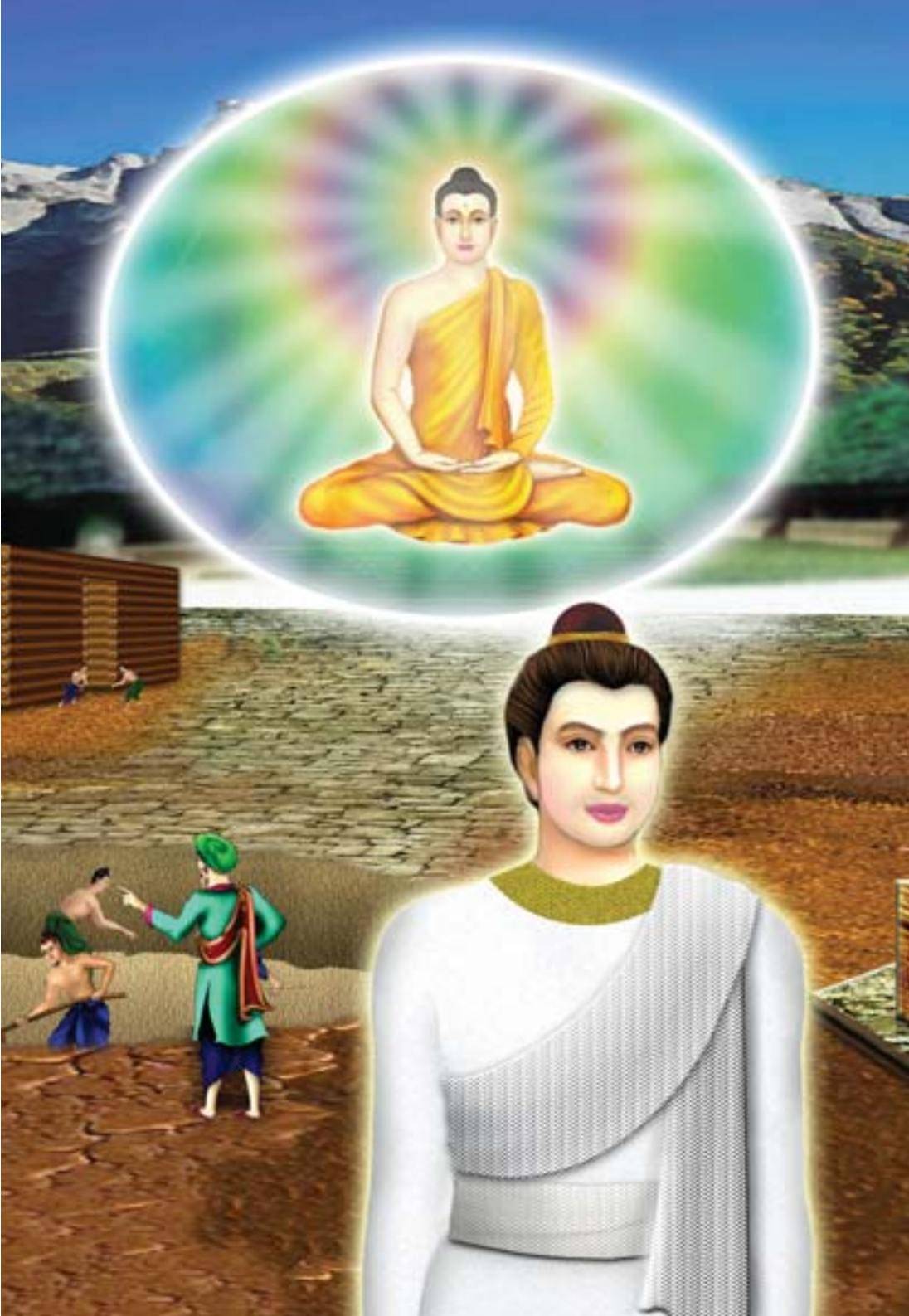

๒๙

พ ระ ปิ ย ทั ส สี้ พุ ท ธิ เจ้ า (๔)

ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้หรือโลกอื่น
หรือรัตนะใดอันประณีตในสวรรค์ ทรัพย์และรัตนะนั้นที่เสมอ
ด้วยพระตถาคตไม่มีเลย แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน
พระพุทธเจ้า ด้วยคำสัจนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พระปิยทัสสีพุทธเจ้า (๔)

๒๖๕

พระรัตนตรัยเป็นรัตนอันประณีต เป็นสิ่งประเสริฐเลิศล้ำที่สุดที่ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือน เป็นอริยทรัพย์เครื่องปลื้มใจแก่ผู้ได้เข้าถึง เราจะเข้าใจได้แจ่มแจ้ง และซาบซึ้งก็ต่อเมื่อได้เข้าถึงพระรัตนตรัยแล้วเท่านั้น พระรัตนตรัยมีอยู่ในกลางกายของเรา เป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุด เมื่อใดที่เรามีความทุกข์ หากนำใจหยุดเข้าไปถึงท่านได้ ความทุกข์ทั้งหลายย่อมจะดับไป และเปลี่ยนมาเป็นความสุขที่แท้จริง เป็นสุขที่ไม่มีประมาณยิ่งถ้าเราเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระรัตนตรัยตลอดเวลา ความสุขจะยิ่งเพิ่มพูนขึ้น เป็นสุขทั้งวันทั้งคืนทุกทิวาราตรี

มีวาระแห่งพระพุทธวาระที่ท่านกล่าวไว้ใน รัตนสูตร ว่า

“ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้ หรือโลกอื่น หรือรัตนะใดอันประณีตในสวรรค์ ทรัพย์และรัตนะนั้นที่เสมอด้วยพระตถาคตไม่มีเลย แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตในพระพุทธเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี”

พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า นอกจากพระองค์จะเป็นบรมศาสดา ผู้สั่งสอนเหล่าเวไนยสัตว์ที่เป็นมนุษย์แล้ว ยังทรงสอนให้เทวดาทั้งหลายได้บรรลुरुธรรมตามพระองค์อีกมากมายนับไม่ถ้วน พระพุทธองค์ทรงสอนทางรอดในสังสารวัฏให้มนุษย์และเทวดาทั้งหลายได้รอดพ้นจากความทุกข์ และ

พระปิยทัสสีพุทธเจ้า (๔)

๒๖๖

ปลอดภัยทั้งในโลกนี้และในลัมปรายภพ ทรงนำหมู่สัตว์ให้
ข้ามพ้นทะเลทุกข์ไปสู่ฝั่งพระนิพพานอันเป็นบรมสุขเกษมจากโยคะ
คือ กิเลสเครื่องร้อยรัดทั้งหลาย

ด้วยพระพุทธรองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ที่
ไม่มีใครเปรียบ และเป็นรัตนะกายแก้วบริสุทธิ จึงได้ชื่อว่าเป็น
รัตนะเครื่องปลื้มใจที่ประณีตที่สุด เลิศที่สุดและล้ำค่าที่สุด ยิ่ง
กว่าอัญมณีที่เป็นเครื่องปลื้มใจของมนุษย์ และรัตนะในสวรรค์ที่
เป็นสมบัติอันเป็นทิพย์ของชาวสวรรค์ การอุบัติขึ้นของพระ-
สัมมาสัมพุทธเจ้า จึงเป็นการอุบัติขึ้นมาเพื่อยังโลกนี้ และ
เทวโลกให้สว่างไสวด้วยแสงแห่งธรรม ทำให้มนุษย์ได้พบพระ-
รัตนตรัยซึ่งเป็นทางรอด และเป็นที่พักพิงที่ระลึกได้อย่างแท้จริง

การที่พระพุทธรเจ้าแต่ละพระองค์ มีความสามารถในการ
สั่งสอนเวไนยสัตว์ ให้ตรัสรู้ธรรมตามพระองค์ได้ไม่เท่ากันนั้น
เนื่องจากการสร้างบารมียาวนานไม่เท่ากัน แม้ทุกพระองค์จะ
บรรลुพระสัพพัญญุตญาณเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นบรรลुวิชา ๓
วิชา ๔ บรรลुบุพเพนิวาสานุสสติญาณ คือ ทรงหยั่งรู้ถึงขั้นที่
เคยอาศัยอยู่ในกาลก่อนว่า ในระหว่างที่เวียนว่ายตายเกิดสร้าง
บารมีในภพสามนี้ ได้เคยเกิดเป็นอะไรบ้าง

สำหรับนักบวชนอกศาสนา บ้างสามารถระลึกชาติได้ถึง

พระปริยัติธรรมสภา (๔)

๒๖๓

๘๐ กัป พระอริยสาวกระลึกชาติได้ ๑๐๐,๐๐๐ กัป พระอัครสาวก
ระลึกชาติได้ ๑ อสงไขยกับ ๑๐๐,๐๐๐ กัป พระปัจเจกพุทธเจ้า
ระลึกชาติได้ ๒ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ กัป พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
สามารถระลึกชาติได้เท่าที่พระองค์ทรงปรารถนา นอกจากนี้
พระองค์ยังสามารถระลึกชาติของเหล่าเวไนยสัตว์ได้อีกด้วย ที่
เรียกว่าจุตูปปาตญาณ คือ รู้การเกิดการตายของสรรพสัตว์
ทั้งหลาย ทรงเข้าใจถึงวัฏจักรของกรรมที่หมู่สัตว์ได้กระทำไว้
ทั้งหมด

*พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกพระองค์ทรงบรรลุอาสวัชย-
ญาณ หมดจดจากกิเลสเครื่องร้อยรัดทุกอย่าง มีแต่ความ
บริสุทธิ์ล้วนๆ ทรงบรรลุเวสัชชญาณ ๔ ทศพลญาณ ๑๐
อสาธารณญาณ ๖ อาเวณิกพุทธธรรม ๑๘ ญาณที่แจ่มแจ้งใน
โพชฌงค์ ๗ ญาณที่แจ่มแจ้งในมรรค ๘ ญาณในอนุปปพวิหาร
สมาบัติ ๙ เป็นต้น ญาณเหล่านี้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทรงมี
เหมือนกันหมด แต่ความแตกต่างกันด้วยระดับบารมี ที่เป็น
ประเภทปัญญาธิกะยิ่งด้วยปัญญา สัทธาธิกะ ยิ่งด้วยศรัทธา
และวิริยาธิกะ ยิ่งด้วยความเพียรเท่านั้นที่แตกต่างกัน

พระปยทสฬพุทธเจ้า (๔)

๒๖๘

ตามหลักทั่วไปของพระพุทธเจ้าผู้เป็นปัญญาธกะ ตอนทึ
สร้างบารมึเป็นพระโพธิสัต์ว์อยู่นั้น ท่านจะอาศัยปัญญาในการ
สร้างบารมึให้ได้มากที่สุด และปรารถนาจะตรัสรู้ธรรมเป็นพระ-
สัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งในอนาคต และนำ
สรรพสัต์ว์เข้าสู่ฝั่งนิพพาน ส่วนจะสอนได้มากได้น้อยเพียงไรนั้น
ขึ้นอยู่กับกำลังบารมึ ขอเพียงให้ได้เป็นพระพุทธเจ้าเป็นใช้ได้
คือ ยังมีใจใหญ่ที่จะช่วยเหลือสรรพสัต์ว์ เพราะฉะนั้นท่านก็จะ
สร้างบารมึไม่ต้องมาก คำว่าไม่มากนั้น อย่างน้อยก็ต้องยาวนานถึง
๔ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ มหากัป

อย่างเช่นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา พระองค์ทรง
สร้างบารมึประเภทปัญญาธกะ คิดในใจไปด้วยสร้างบารมึไปด้วย
ใช้เวลา ๗ อสงไขย จากนั้นทรงเปล่งออกมาเป็นวาจาว่า จะ
สร้างบารมึรื้อสัต์ว์ชนสัต์ว์ไปสู่พระนิพพาน ใช้เวลา ๙ อสงไขย และ
ได้รับพุทธพยากรณ์ว่า จะได้เป็นพระพุทธเจ้าอย่างแน่นอนอีก ๔
อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ มหากัป รวมแล้วก็เป็น ๒๐ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐
มหากัป ภายในช่วง ๔ อสงไขยนี้ถือได้ว่าเป็นนิตยโพธิสัต์ว์ผู้
เพียงแท้ที่จะได้ตรัสรู้อนุดตรสัมมาสัมโพธิญาณอย่างแน่นอน

พระพุทธเจ้าผู้เป็นสัต์ธาธกะ มีปัญญาปานกลาง แต่มี
ศรัทธาแก่กล้าแข็ง ใช้เวลาในการสร้างบารมึ ๔๐ อสงไขย คือ ทรง

พระปิยทัสสีพุทธเจ้า (๔)

๒๖๕

คิดในใจว่าอยากจะเป็นพระพุทธเจ้า และสร้างบารมีมาโดยตลอด เป็นเวลา ๑๔ อสงไขย ทั้งอธิษฐานจิตด้วย และเปล่งวาจา ออกมาด้วยว่า จะสร้างบารมีเป็นพระพุทธเจ้า ซึ่งถือว่ายังเป็น อนิยตโพธิสัตว์ใช้เวลา ๑๔ อสงไขย และได้รับพุทธพยากรณ์ว่า เป็นนิยตโพธิสัตว์ผู้เที่ยงแท้ว่า จะได้ตรัสรู้ธรรมเป็นพระพุทธเจ้า พระองค์หนึ่งในอนาคตอย่างแน่นอนอีก ๘ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ มหากัป

สำหรับพระพุทธเจ้าผู้เป็นวิริยาธิกะ ท่านมีทั้งศรัทธาและ ปัญญา เพียงแต่มีความเพียรพยายามวิริยะอุตสาหะกล้าแข็งมาก คือ ประารถนาจะรื้อสัตว์ชนสัตว์ไปสัฟ่งพระนิพพาน ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เมื่อปรารถนาสูงส่งถึงเพียงนั้นก็ต้องสร้าง บารมีกันนานทีเดียว ตั้งแต่แค่คิดอยากเป็นพระพุทธเจ้าแต่ไม่ กล้าบอกใครก็ยาวนานถึง ๒๔ อสงไขย เปล่งวาจาประกาศให้ ชาวโลกได้รับรู้อีก ๓๖ อสงไขย ได้รับพุทธพยากรณ์เป็นนิยต-โพธิสัตว์ ๑๖ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ มหากัป รวมเป็น ๘๐ อสงไขย

เพราะฉะนั้น เมื่อพระพุทธเจ้าประเภทนี้อุบัติขึ้นแต่ ละครั้ง ย่อมสามารถแนะนำเหล่าเวไนยสัตว์ ให้ตรัสรู้ธรรมตาม พระพุทธองค์ได้จำนวนมากเหมือนพระปิยทัสสีพุทธเจ้าที่หลวงพ่อบ ได้นำมาเล่าเมื่อครั้งที่แล้ว และตั้งแต่พระองค์ทรงมีรัชสมัย

พระปิยทัสสีพุทธเจ้า (๔)

๒๓๐

สว่างไสวไปตลอดโลกธาตุ แสงสว่างของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาวก็สว่างไม่เท่า อายุก็ยืนยาวถึง ๙๐,๐๐๐ ปี พระองค์มี พุทธสรีระสูง ๘๐ ศอก

พระปิยทัสสีพุทธเจ้าทรงแสดงพระปาฏิโมกข์ซึ่งเป็น แบบแผนในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๓ ครั้ง คือทรงแสดง ท่ามกลางภิกษุจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ โกฏิ นับเป็นมหาสาวก สันนิบาตครั้งที่ ๑ ทรงแสดงปาฏิโมกข์แก่พระอริยสาวก ครั้งที่ ๒ จำนวน ๙๐,๐๐๐ โกฏิ ส่วนครั้งที่ ๓ เกิดขึ้นในสมัยที่หลังจาก ทรงแนะนำพญาช้างโทณमुखะ ทรงแสดงปาฏิโมกข์แก่พระอริย- สาวกจำนวน ๘๐,๐๐๐ โกฏิ

สมัยนั้น พระโพรหัสต์เจ้ากำลังสร้างบารมี เป็นมาณพ หนุ่มชื่อ กัสสปะ เรียนจบไตรเพท และคัมภีร์ทางศาสนาพราหมณ์ จนแตกฉาน ครั้นได้มีโอกาสฟังพระธรรมเทศนาของพระบรม- ศาสตา ก็มีจิตเลื่อมใส บริจาคทรัพย์ ๑๐๐,๐๐๐ โกฏิ เพื่อสร้าง ลังฆารามถวายแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จากนั้นท่านได้รับ พุทธพยากรณ์ว่า ล่วงไป ๑,๘๐๐ กัป นับแต่กัปนี้ จักได้เป็น พระพุทธเจ้าพระนามว่า โคตมะ ตั้งแต่นั้นมา ท่านตั้งใจบำเพ็ญทาน รักราศีและเจริญภาวนาตลอดมาทุกภพทุกชาติ

จะเห็นได้ว่า พระลัทธิพญพุทธเจ้าผู้สมบูรณ์ด้วยบุญ-

พระปิยทัสสีพุทธเจ้า (๔)

๒๓๑

ลักษณะครบถ้วนทุกอย่าง ล้วนบังเกิดขึ้นมาเพื่อสงเคราะห์โลก
รู้สัตว์ชนสัตว์ให้ไปสู่อายตณนิพพาน จึงถือได้ว่าเป็นรัตนะ
อันเลิศที่ควรสรรเสริญที่สุด และควรส่งใจไปถึงท่านให้มากที่สุด
รัตนะอย่างอื่นอาจหาที่ติได้บ้าง แต่พระรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ
ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ หาที่ติและหาอะไรมาเปรียบไม่ได้เลย
หากเรามีจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัยกันจริงๆ ด้วยจิตอันเลื่อมใส
นั้น จะเป็นทางมาแห่งมหากุศลอันยิ่งใหญ่ของเรา และจะ
อำนวยผลให้เรามีความสุขความสำเร็จ เมื่อถึงคราวละโลก จะมี
สุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป เพราะฉะนั้นให้ทุกท่านหมั่นส่งใจ ไปถึง
พระรัตนตรัยในตัวเองเป็นประจำสม่ำเสมอ ใจของเราจะได้สูงขึ้น
บริสุทธิ์ขึ้น บริสุทธิ์จนกระทั่งได้เข้าถึง และเป็นอันหนึ่งอันเดียว
กับพระรัตนตรัย ให้ตั้งใจให้ติดกันทุกคน

